

SYBA
3/5/18
2 to 5pm
pg-5

Geog - III

Q. P. Code : 34662

110

(3 Hours)

[Total Marks: 100]

- N.B.:
- (1) All questions are compulsory and carry equal marks.
 - (2) Use of map stencil is allowed.
 - (3) Draw the sketches and diagrams where necessary.
 - (4) Figures to the right indicate full marks.
 - (5) Attach the graph paper to the answer books

1. A. Study the given thematic map and answer the following questions.

- i) What is the theme of the map? (1)
- ii) Which technique is used to represent the theme in the map? (1)
- iii) Name the states showing highest percentage of Net Sown Area in India and state the reasons. (2)
- iv) Name the states showing lowest percentage of Net Sown Area in India and state the reasons. (2)
- v) Name the states having percentage of Net Sown Area between 20-40 in India. (2)
- vi) What is the percentage of Net Sown Area in Maharashtra state? (1)
- vii) What is the source of the map? (1)

(B) Construct 'Simple Bar Graph' with the help of following data and give brief description of it. (10)

Rice Production in India (1950-51 to 2000-01)

Years	Rice Production (Thousand Tonnes)
1950-51	125
1960-61	150
1970-71	250
1980-81	305
1990-91	264
2000-01	295

2. Explain the Approaches of Agriculture Geography in detail. (20)

OR

- a) Define Agriculture Geography and explain the nature of agriculture geography. (10)
- b) Explain the agriculture product export of India. (10)

3. Discuss the problem associated with the agriculture in India. (20)

OR

- a) Explain the Intensive subsistence and shifting agriculture in India (10)
- b) Explain the economic and political problems associated with Indian agriculture. (10)

TURN OVER

4. Explain the agriculture in drought prone region and describe watershed management in drought prone region. (20)

OR

- a) Describe need of sustainable agriculture in India. (10)
- b) Suggest the measures for sustainable agriculture. (10)

5. Explain the concept and development of Polyhouse Agriculture and Agro-tourism in India. (20)

OR

- a) Write a note on Agro Forestry in India. (10)
- b) Write a note on development of White Revolution. (10)

Year	Wheat Production in India (Lakh Tonnage)
1950-51	1.22
1955-56	1.50
1960-61	2.50
1965-66	3.00
1970-71	3.50
1975-76	4.00
1980-81	4.50
1985-86	5.00
1990-91	5.50
2000-01	6.00

(मराठी रुपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण: १००]

सूचना: (१) सर्व प्रश्न आवश्यक असून प्रत्येकास समान गुण आहेत.

(२) नकाशा स्टॅन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.

(३) आवश्यक तेथे आराखडे व आकृत्या काढा.

(४) उत्तरपत्रिके सोबत आलेख जोडा.

(५) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

१.अ) तुम्हास दिलेल्या उद्देशात्मक नकाशाचा काळजीपूर्वक अभ्यास करून खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(प्रश्न पत्रिकेसोबत जोडलेल्या उद्देशात्मक नकाशाचा संदर्भ घ्या.)

१) नकाशाचा उद्देश सांगा. (१)

२) नकाशात माहिती दर्शविण्यासाठी कोणते तंत्र वापरण्यात आलेले आहे? (१)

३) भारतातील निव्वळ लागवडीखालील क्षेत्र सर्वाधिक असणाऱ्या राज्याचे नाव सांगून कारणे सांगा. (२)

४) भारतातील निव्वळ लागवडीखालील क्षेत्र सर्वात कमी असणाऱ्या राज्याचे नाव सांगून कारणे सांगा. (२)

५) भारतातील निव्वळ लागवडीखालील क्षेत्र २०-४० टक्के च्या दरम्यान असणाऱ्या राज्यांची नावे द्या. (२)

६) महाराष्ट्र राज्यात निव्वळ लागवडी खालील क्षेत्राची टक्केवारी काय आहे? (१)

७) नकाशाचा स्रोत सांगा. (१)

ब) खाली दिलेल्या आकडेवारीच्या सहाय्याने सांघा स्तंभालेख काढा व अन्वयार्थ लिहा. (१०)

भारतातील तांदूळ उत्पादन (१९५०-५१ ते २०००-०१)

वर्ष	तांदूळ उत्पादन (हजार टनात)
१९५०-५१	१२५
१९६०-६१	१५०
१९७०-७१	२५०
१९८०-८१	३०५
१९९०-९१	२६४
२०००-०१	२९५

TURN OVER

२. कृषी भूगोलाचे दृष्टीकोन (अभ्यास पद्धती) सविस्तर स्पष्ट करा. (२०)

किंवा

अ) कृषी भूगोलाची संज्ञा सांगून कृषी भूगोलाचे स्वरूप स्पष्ट करा (१०)

ब) भारतातील कृषी उत्पादनांची निर्यात स्पष्ट करा. (१०)

३. भारतातील शेती संदर्भातील समस्यांची चर्चा करा. (२०)

किंवा

अ) भारतातील सखोल उदरनिर्वाहक शेती व स्थलांतरित शेती विषय करा. (१०)

ब) भारतातील शेतीच्या आर्थिक व राजकीय समस्या स्पष्ट करा. (१०)

४. भारतातील दुष्काळ प्रवण क्षेत्रातील शेती स्पष्ट करून भारतातील दुष्काळ प्रवण क्षेत्रातील पाणलोट व्यवस्थापनाचे वर्णन करा. (२०)

किंवा

अ) भारतातील शाश्वत शेतीची गरज स्पष्ट करा. (१०)

ब) भारतातील शाश्वत शेतीसाठी उपाययोजना सुचवा. (१०)

५. भारतातील पॉली हाउस शेती (Polyhouse Agriculture) व कृषी पर्यटन या (Agro Tourism) संकल्पना स्पष्ट करून त्यांचा विकास स्पष्ट करा. (२०)

किंवा

अ) भारतातील वनशेती वर (Agro Forestry) टीप लिहा. (१०)

ब) भारतातील धवल क्रांतीचा विकास (Agro Tourism) टीप लिहा. (१०)

TURN OVER

